

ΘΕΜΑΤΑ ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗΣ
ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ
ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ 2025
ΙΣΤΟΡΙΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

ΘΕΜΑ Α1

α. Κλήριγκ: Ένα από τα μέτρα κρατικού παρεμβατισμού που έλαβε η ελληνική κυβέρνηση για την αντιμετώπιση της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης που έφτασε και στην Ελλάδα το 1932. Ειδικότερα, στο εξωτερικό εμπόριο κυριάρχησε προοδευτικά η μέθοδος του διακανονισμού «κλήριγκ». Οι διεθνείς συναλλαγές δεν γίνονταν, δηλαδή, με βάση το μετατρέψιμο συνάλλαγμα αλλά με βάση διακρατικές συμφωνίες που κοστολογούσαν τα προς ανταλλαγή προϊόντα και φρόντιζαν να ισοσκελίσουν την αξία των εισαγωγών με την αντίστοιχη των εξαγωγών, στο πλαίσιο ειδικών λογαριασμών. Για μια χώρα, όπως η Ελλάδα, όπου οι συναλλαγές με το εξωτερικό ήταν έντονα ελλειμματικές, η διαδικασία αυτή, πέρα από τα αρνητικά, είχε και θετικά στοιχεία.

β. Κοινωνιολογική Εταιρεία: εμφανίστηκε για πρώτη φορά στις εκλογές της 8ης Αυγούστου 1910 και είχε σοσιαλδημοκρατικό χαρακτήρα. Εμφανίζεται στο πολιτικό σκηνικό ως η σοβαρότερη από τις ομάδες με σοσιαλιστικές ιδέες και ξεκίνησε από μερικούς διανοούμενους ως μεταρρυθμιστικός σύνδεσμος, με στόχο να προπαγανδίζει πολιτικές θέσεις και στη συνέχεια να ιδρύσει κόμμα. Επίζητούσε για όλα τα μέλη της κοινωνίας ισότητα ευκαιριών, κοινωνικοποίηση των μέσων παραγωγής και διανομή των αγαθών ανάλογα με τις ανάγκες του καθενός, πράγμα που θα μπορούσε να υλοποιηθεί με τη σταδιακή αναμόρφωση της οικονομίας και τη συνταγματική μεταβολή. Για να επιτευχθούν οι στόχοι της Κοινωνιολογικής Εταιρείας έπρεπε να οργανωθούν οι εργάτες σε επαγγελματικές ενώσεις και να ιδρύσουν κόμμα.

γ. **Τελεσίγραφο της 2ας Ιουλίου 1905:** πρόκειται για αυστηρό τελεσίγραφο που επιδόθηκε από τις Προστάτιδες Δυνάμεις προς τους επαναστάτες μετά την επιμονή των τελευταίων στον ένοπλο αγώνα και την παράταση της έκρυθμης κατάστασης, που απειλούσε με κατάρρευση την οικονομική και πολιτική ζωή της Κρήτης. Οι Γενικοί Πρόξενοι των Δυνάμεων, οι οποίοι υπέγραψαν αυτή τη διακοίνωση, καθιστούσαν σαφές ότι δεν μπορούσαν να μεταβάλουν το πολιτικό καθεστώς του νησιού. Διαβεβαίωναν όμως ότι θα επιφέρουν ουσιώδεις εσωτερικές μεταρρυθμίσεις, που θα βελτίωναν θεαματικά την κατάσταση, υπό το ρητό όρο ότι εντός 15 ημερών οι επαναστάτες όφειλαν να καταθέσουν τα όπλα με παράλληλη χορήγηση γενικής αμνηστίας.

ΘΕΜΑ Α2

- α. Λάθος
- β. Λάθος
- γ. Λάθος
- δ. Λάθος
- ε. Σωστό

ΘΕΜΑ Β1

Σχολικό βιβλίο, σελίδα 50

«Το Νοέμβριο του 1920 η φιλοσυμμαχική κυβέρνηση του Βενιζέλου ... εξελίχθηκε σε σκληρό και δαπανηρό πόλεμο»

ΘΕΜΑ Β2

Σχολικό βιβλίο, σελίδα 219

«Η ευτυχής για την Ελλάδα έκβαση των Βαλκανικών πολέμων ... γνώση των ενεργειών της ελληνικής κυβέρνησης».

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

ΘΕΜΑ Γ1

α.

Σύμφωνα με το σχολικό βιβλίο	Σύμφωνα με τα ιστορικά παραθέματα
Σελίδα 70 «Η Επανάσταση της 3 ^{ης} Σεπτεμβρίου 1843 ... να ανατραπεί ο Όθων».	Κείμενο 1 «Σε μία χώρα με βαθιά δημοκρατική παράδοση ... στην εξέγερση του 1843». Κείμενο 2 «Όταν ξέσπασε η επανάσταση της 3 ^{ης} Σεπτεμβρίου ... επικεφαλής του στρατεύματος». Κείμενο 3 «Η εξέγερση της 3 ^{ης} Σεπτεμβρίου 1843 ... των Μεγάλων Δυνάμεων. Επιπλέον, η ιδέα του Συντάγματος βασίστηκε στην επιθυμία του ελληνικού λαού να ενταχθεί η χώρα στον ευρωπαϊκό πολιτισμό. Υποστηρίχθηκε, τέλος, και από τις τοπικές ολιγαρχίες ... αποκλείσει ή σε μεγάλο βαθμό απομακρύνει».

β.

Σύμφωνα με το σχολικό βιβλίο	Σύμφωνα με τα ιστορικά παραθέματα
Σελίδα 70 «Πάντως και τα τρία κόμματα ... εξουσιών του βασιλιά».	Κείμενο 2 «Όλοι όσοι υποστήριξαν σθεναρά την ιδέα της επανάστασης είχαν την ανάγκη μίας σημαίας και διάλεξαν τη σημαία του συντάγματος. Το καθολικό αίτημα της αλλαγής μέσω του

	Συντάγματος συγκινούσε όλο και περισσότερο το λαό». Κείμενο 3 «Οι όλο και εντονότερες αντιδράσεις ... συνταγματικής διακυβέρνησης». «Η συνταγματική ιδέα ως οργάνωση ... στην ένταξή της στον ευρωπαϊκό πολιτισμό»
--	--

ΘΕΜΑ Δ1

α.

Σύμφωνα με το σχολικό βιβλίο	Σύμφωνα με τα ιστορικά παραθέματα
Σελίδες 163 - 165 «Οι πρόσφυγες δεν αποτελούσαν ένα ενιαίο σύνολο ... όλο και περισσότεροι».	Κείμενο 1 «Σημαντικό μέρος των προσφύγων ... οι άνδρες είναι δίγλωσσοι. Η τουρκοφωνία ... αποτέλεσε παράγοντα απομόνωσης πολλών αγροτικών ... ή απαγορεύτηκε η ελληνοποίηση του ονόματός τους». Κείμενο 2 «Το στρατόπεδο του Αγίου Κωνσταντίνου, που παραχωρήθηκε σε 250 προσφυγικές οικογένειες με αλληπάλληλα διατάγματα, διανεμήθηκε τμηματικά στους γηγενείς ιδιοκτήτες εύπορους. 200 στρέμματα παραχωρήθηκαν στους κληρονόμους Τσγκάλου και 150 στρέμματα μετέπειτα στους κληρονόμους Μηλιώνη. Ο

	προσφυγικός κόσμος, βλέποντας το κράτος να ικανοποιεί τα αιτήματα των γηγενών ιδιοκτητών, βρέθηκε σε αναστάτωση, καθώς έβλεπε να θίγονται τα δίκαια αιτήματά του στην περιοχή, που παραχώρησή της στους πρόσφυγες είχε εξ αρχής αναγνωριστεί. Έτσι, ζητήθηκε από επιτροπή των προσφύγων η άμεση αποχώρηση των γηγενών από τις γαίες οι οποίες ανήκαν στους πρόσφυγες, για να αποφευχθούν δυσάρεστα επεισόδια στο μέλλον.
--	---

β.

Σύμφωνα με το σχολικό βιβλίο	Σύμφωνα με τα ιστορικά παραθέματα
Σελίδες 165 - 166 «Η αντίθεση μεταξύ προσφύγων και γηγενών ... στη νέα πατρίδα τους». Σελίδα 169 «Οι Έλληνες που προέρχονταν από τα αστικά κέντρα ... προσφύγων ή γηγενών».	Κείμενο 3 «Οι πρόσφυγες όμως είχαν όλα τα απαραίτητα εφόδια ... τη μουσική, ακόμη και τη μαγειρική».